

Zestawienie ważniejszych referendów

Kraj	Data	Problem	Frekwencja	Tak	Nie
Dania	28.09.2000	Przyłączenie Danii do Unii Gospodarczej i Walutowej	87,60%	46,80%	53,20%
Francja	24.09.2000	Skrócenie kadencji prezydenta Francji z 7 do 5 lat oraz zsynchronizowanie kadencji prezydenckich z parlamentarnymi.		73%	27%
Grecja	5.07.2015	Pomoc zagraniczna dla Aten , "Czy plan porozumienia przedstawiony przez Komisję Europejską, Europejski Bank Centralny i Międzynarodowy Fundusz Walutowy na spotkaniu Eurogrupy 25 czerwca 2015 roku, składający się z dwóch części i stanowiący ich jednolitą propozycję powinien zostać zaakceptowany?"	62,50%	38,69%	61,31%
Hiszpania	20.02.2005	„Czy aprobusz Traktat powołujący Konstytucję dla Europy?”	42,32%	76,73%	17,24%
Holandia	1.06.2005	„Czy jesteś za czy przeciw przyjęciu przez Holandię traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy?”	62,80%	38,40%	61,60%
Irlandia	22.05.2015	Legalizacja małżeństw osób tej samej płci	60,52%	62,07%	37,93%
Irlandia	22.05.2015	Obniżenie wieku uprawniającego do kandydowania w wyborach prezydenckich	60,51%	26,94%	73,06%
Islandia	6.03.2010	„Czy jest pan/pani za spłaceniem przez rząd Islandii brytyjskim i holenderskim klientom zadłużenia islandzkiego banku Landsbanki, upadłego w czasie kryzysu finansowego?”		1,80%	93,20%
Szwajcaria	9.02.2014	Czy publiczne ubezpieczenie zdrowotne powinno zaprzestać finansowania aborcji ze środków publicznego ubezpieczenia	56,42%	30,20%	69,80%
Szwajcaria	9.02.2014	Czy napływ pracowników z UE powinien być ograniczony	56,67%	49,70%	50,30%
Szwajcaria	9.02.2014	Zniesienie przywilejów podatkowych dla zamożnych cudzoziemców		40,80%	59,20%
Brazylia	23.10.2005	Czy handel bronią i amunicją powinien być zabroniony w Brazylii?	78,15%	36,06%	63,94%
Chile	4.01.1978	Prawdopodobnie zmanipulowane referendum pytające obywateli o poparcie dla dyktatury Pinocheta	91,43%	78,60%	21,40%
Las Condes (Chile)	2006	Lokalne referendum, które miało zdecydować o budowie centrum handlowego w Las Condes			

Kostaryka	07.10.2007	Referendum dotyczące zawarcia porozumienia o wolnym handlu z Ameryką Środkową, Republiką Dominikany i USA (porozumienie DR-CAFTA)	59,24%	51,62%	48,38%
Kostaryka		W 2010 środowiska konserwatywne zebrało podpisy pod wnioskiem o referendum mającym na celu zniesienie związków partnerskich między homoseksualistami, Trybunał Elekcyjny ustalił datę referendum, jednak Sąd Najwyższy stwierdził, że niekonstytucyjne jest referendum, które decyduje o mniejszości na wniosek większości			
Urugwaj	16.04.1989	Utrzymanie amnestii dla byłych członków junty wojskowej?	87,80%	55,95%	41,30%
Urugwaj	26.11.1989	Czy płatności transferowe powinny być zwiększane w takim samym stopniu jak pensje pracowników sektora publicznego? (w tym czasie Urugwaj miał stopę inflacji oscylującą wokół 100%)	88,67%	81,78%	18,22%
Urugwaj	13.12.1992	Częściowe uchylenie prawa zezwalającego na prywatyzację państwowych przedsiębiorstw	82,80%	72,55%	27,45%
Urugwaj	31.10.2004	Referendum nad poprawką do konstytucji uznająca dostęp do wody z wodociągów za prawo człowieka i stwierdzająca, usługi wodociągowe będą świadczone jedynie i bezpośrednio przez organy państwowe/publiczne. Zawarte przed referendum kontrakty z prywatnymi firmami były honorowane do czasu upłynięcia terminu ważności	89,62%	64,60%	35,40%
Boliwia	18.07.2004	Pięć pytań dotyczących nacjonalizacji, czerpania większych zysków przez społeczeństwo i uznania strategicznego znaczenia rezerw węgłowodorów (głównie gazu ziemnego). Na wszystkie pytania głosujący odpowiedzieli tak (za nacjonalizacją)			
Arizona	7.11.2006	Wprowadzenie przepisu, nakazującego przemysłowym hodowlom zapewnienie tyle miejsca cielakom i świniom, by mogły się obrócić i w pełni rozprostować kończyny		60,20%	39,80%
RPA	17.03.1992	Czy jesteś za kontynuacją procesu reform mających na celu zakończenie apartheidu? (w referendum brali udział tylko biali)	85,08%	68,73%	31,27%

Źródła: Opracowanie własne na podstawie serwisów Wikipedia, Database and Search Engine for Direct Democracy i serwisów rządowych

Opracowali: Mikołaj Rymarczuk, Aleksandra Więcek